

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

CABINET SECRETAR DE STAT

Str. G-ral Berthelot 30, RO70738 București, Tel: +40-1-4100303

Fax. +401-3104215

ORDIN nr. 3533 din 31.03 /1999
privind studiul limbii materne de catre elevii aparținând minoritatilor nationale care
frecventeaza scoli cu predare în limba româna

În baza Hotarârii de Guvern 690/1997 privind organizarea si functionarea Ministerului Educatiei Nationale, modificata si completata cu Hotarârea de Guvern nr. 57/1998;

În conformitate cu prevederile Legii Învatamântului nr.84/1999, cu prevederile din Ordonanta de Urgenta pentru modificarea si completarea Legii învatamântului nr. 84/1995;

Tinând seama de propunerile Ministerului Educatiei Nationale privind implementarea reformei în învatamântul preuniversitar,

Ministrul Educatiei Nationale
dispune

Art.1. Se aproba Instructiunile privind studiul limbii materne de catre elevii aparținând minoritatilor nationale care frecventeaza scoli cu predare în limba româna prezentate în Anexa prezentului ordin.

Art.2. Directia Generala Învatamânt pentru Minoritati Nationale si inspectoratele scolare judetene sunt autorizate sa întreprinda masuri si actiuni în vederea punerii în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Ministru
Andrei Marga

Secretar de Stat
József Kötö

Secretar General
Horia Gavrilă

Consilier
Dakmara Georgescu

Director General
László Murvai

Director General
Liliana Preoteasa

Director
Christiane Cosmatu

Director
Stefan Aranyosi

ANEXA

INSTRUCTIUNI privind studiul limbii materne de catre elevii aparținând minoritatilor nationale care frecventeaza scoli cu predarea în limba româna

În baza Legii Învatamântului nr. 84/1995 si a Ordinului Ministrului nr. 4646/1998, elevilor aparținând minoritatilor nationale care învata în scoli cu limba de predare româna li se asigura posibilitatea studiului limbii materne.

În conformitate cu art. 180, Titlul VII din Legea Învatamântului, se stipuleaza:

"Asupra dreptului copilului minor de a urma scoala în limba româna sau în limba unei minoritati nationale hotaraste parintele sau tutorele legal instituit."

I. Studiul limbii materne

1. Studiul limbii materne începe cu clasa I a scolii primare.

2. În situatia în care un elev sau mai multi (grupa/clasa) nu au studiat anterior limba materna si doresc sa se alature unei grupe/clase în functiune, alta decât clasa I, ei trebuie sa faca dovada cunoasterii limbii materne la nivelul respectiv, prin sustinerea unui test de limba. Testul se sustine cu profesorul de limba materna din scoala si nu îi are în vedere pe începatori (clasa I).

II. Efectivele de elevi si formatiunile de studiu

1. Formatiunile de studiu cuprind clase sau grupe în conformitate cu prevederile art. 158/1 din Legea nr. 84/1995 si în conformitate cu Ordinul ministrului educatiei nationale nr. 4150/1998, Anexa 1-2/d.

2. În conformitate cu Legea Învatamântului nr. 84/1995, Titlul V, Cap. I, art. 158, alin. 2, inspectoratele scolare judetene vor înainta Ministerului Educatiei Nationale spre aprobare toate solicitarile de constituire a formatiunilor de studiu sub efectiv. În localitatile cu efective reduse de elevi (sub 10/ciclu), se poate organiza învatamânt simultan, cu respectarea conditiilor mentionate.

III. Numarul de ore la disciplina limba materna

1. În clasele I-XII, numarul de ore afectat studiului limbii materne este de 3-4 ore pe saptamâna.

2. Având în vedere faptul ca orele respective fac parte din trunchiul comun al Planului cadru de învatamânt pentru clasele I-VIII, directorii de scoli vor include aceste ore în orarul scolii.

IV. Încadrarea personalului didactic

1. La clasele I-IV, orele de limba materna vor fi predate, de regula, de învatatori care cunosc limba materna a elevilor. Învatatorul clasei are prioritate în predarea acestor ore, daca este vorbitor de limba si apartine comunitatii respective. Întrucât în scolile cu predare în limba

româna orele de limba materna nu fac parte din norma obligatorie a învățătorilor, ele vor fi retribuite prin plata cu ora.

2. În situația în care învățătorul clasei nu cunoaște sau nu dorește să predea limba materna, orele vor fi repartizate unui alt cadru didactic titular al școlii sau suplinitor, vorbitor de limba. Orele intra în norma acestuia, în cazul în care nu are norma completă în școală, sau sunt retribuite prin plata cu ora, dacă depășesc obligația maximă.

3. În clasele V-VIII, în școlile profesionale și în licee, orele de limba materna vor fi predate de profesori de specialitate sau de personal necalificat în specialitate, dar care poate face dovadă - cu acte sau prin testare - că stăpânește bine limba materna pe care urmează să o predea.

V. Conținutul învățământului

Studierea limbii materne de către elevii aparținând diferitelor minorități naționale, care frecventează școli cu predare în limba română, se face pe baza programelor de învățământ aprobate de minister, a manualelor școlare elaborate în baza acestora, ori a manualelor autorizate în conformitate cu Ordinul Ministrului nr. 3811/1998.

În studiul limbii materne se va urmări transpunerea în fapt a obiectivelor generale și operaționale vizate prin reforma învățământului din România.

Profesorii au dreptul de a selecta din manualele școlare textele pe care le consideră adecvate nivelului de cunoștințe al elevilor, recomandând pentru lectură suplimentară pe cele care nu pot fi studiate în numărul de ore prevăzut.

VI. Frecvența și evaluarea elevilor

1. Evaluarea cunoștințelor elevilor se face în conformitate cu metodologia evaluării. În clasele V-XII, elevii vor susține câte o lucrare scrisă pe semestru (teza) la limba maternă.

2. Sustinerea examenului de capacitate la limba maternă pentru această categorie de elevi rămâne la latitudinea conducerii școlilor, prin consultarea obligatorie a părinților și a elevilor în cauză.

VII. Studiul limbii materne rromani

Avându-se în vedere specificitatea învățământului pentru rromi, se vor respecta următoarele prevederi suplimentare:

1. Studiul limbii materne rromani se face conform prevederilor de la cap. I.1,2, iar în cazul elevilor ale căror familii își schimbă frecvent domiciliul, acesta poate începe în orice an de studiu sau în orice moment al anului școlar, fără condiționarea existenței domiciliului stabil în respectiva localitate.

De asemenea, orele de limba rromani pot fi introduse la nivelul oricărei clase, inclusiv în cazul elevilor rromi care nu cunosc limba și doresc să o studieze, și în orice moment al anului școlar.

Cererile pentru introducerea orelor de limba rromani pot fi depuse de parintii elevilor individual sau în colectiv. Directiunile scolilor si cadrele didactice nu au dreptul sa influenteze optiunea elevilor si a parintilor în legatura cu studiul limbii materne rromani.

2. Încadrarea personalului didactic

În conditiile existentei unui numar limitat de cadre didactice calificate de limba rromani, orele de limba materna rromani vor fi asigurate – în lipsa acestora – de rromi absolventi de liceu (cu diploma de bacalaureat).

În situatii deosebite, aceste ore pot fi tinute si de absolventi de liceu, fara diploma de bacalaureat, sau de absolventi a cel putin 10 clase, remunerarea acestora – avându-se în vedere reglementarile financiare în vigoare – putând fi facuta de organizatii neguvernamentale ce au înscrise între obiectivele lor scolarizarea rromilor.

3. Evaluarea

- La examenul de capacitate, elevii rromi – în functie de dorinta lor – vor alege sau nu ca proba de concurs suplimentara limba materna rromani.

- La clasele V-XII, sustinerea tezei semestriale la limba rromani este facultativa.

VIII. Dispozitii finale

1. Inspectoratele scolare judetene si conducerile de scoli vor aduce la cunostinta parintilor si a elevilor de diverse etnii prezentele Instructiuni, pentru ca acestia sa poata beneficia - în cunostinta de cauza - de drepturile pe care le au.

2. În conformitate cu prevederile legale, directorii de scoli au obligatia sa comunice din timp inspectoratelor scolare judetene de care apartin necesarul de manuale pentru limba materna, având permanent în vedere regimul special de tiparire (o data la patru ani pentru fiecare titlu), în cazul tirajelor reduce.

3. Inspectoratele scolare judetene au obligatia de a asigura cartea scolara pentru minoritati, transmitând corect si la timp necesarul de manuale.

4. Directia Generala Învatamânt pentru Minoritati Nationale din cadrul Ministerului Educatiei Nationale – prin inspectorii sai de specialitate - acorda sprijin în derularea corecta si eficienta a procesului de învatare a limbilor materne ale minoritatilor nationale prin colaborare cu toti factorii responsabili si interesati din reseaua învatamântului si din afara acesteia.

5. Prezentele Instructiuni abroga Instructiunile aprobate prin Ordinul Ministrului numarul 4787/1996, precum si orice alte dispozitii si prevederi contrare prezentelor Instructiuni.

CĂTRE INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN

În baza O.M.E.N. nr. 3359/06.03.1998 cu privire la competențele și răspunderile secretariatului de stat responsabil cu învățământul în limbile minorităților naționale, vă trimitem alăturat ***Metodologia aplicării „Instrucțiunilor” privind studiul limbii materne de către elevii aparținând minorităților naționale care frecventează școli românești***, aprobate prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3533 din 31.03.1999.

Inspectoratele școlare județene și ale municipiului București, precum și conducerile de școli vor aduce la cunoștința părinților și a elevilor de diverse etnii prezenta Metodologie, și o vor afișa permanent, în loc vizibil și protejat, pentru ca aceștia să poată beneficia - în cunoștință de cauză - de drepturile pe care le au.

SECRETAR DE STAT

József KÖTŐ

Metodologia aplicării „Instrucțiunilor”* privind studiul limbii materne de către elevii aparținând minorităților naționale care frecventează școli românești

Potrivit Legii Învățământului Nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial 606/10.XII.1999, partea I, art. 121, “elevilor aparținând minorităților naționale, care frecventează unități cu predare în limba română, li se asigură, la cerere și în condițiile legii, ca disciplină de studiu, limba și literatura maternă, precum și istoria și tradițiile minorității naționale respective.”

Pornind de la această bază legală, conștient de importanța învățării limbii materne în păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale (dreptul la identitate fiind garantat și de Constituția României, art.6. <1>), Ministerul Educației Naționale a luat o serie de măsuri menite să asigure accesul la studiul limbii materne și în școlile cu predare în limba română. Întrucât ordinele și notificările în acest domeniu au fost emise într-o perioadă de timp îndelungată, se resimte nevoia rezumării lor într-un singur act normativ, urmărindu-se o reglementare coerentă și unitară.

I. Limba și literatura maternă

1. Statutul disciplinei „Limba și literatura maternă” în școlile cu predare în limba română.

Potrivit Ordinului Ministrului Educației Naționale nr. 4150/13.07.1998 referitor la curriculum-ul național (anexa I, punctul 1.1.5. Trunchi comun), nr. 3207/03.02.1999 cu privire la aplicarea noilor Planuri cadru de învățământ începând cu anul școlar 1999-2000 și nr. 3113/31.01.2000 privind facilitarea accesului la studiul limbii materne de către elevii aparținând minorităților naționale care studiază în școli cu predare în limba română (art.1 și art.4.),

- a.) Orele de *Limba și literatura maternă* fac parte din **trunchiul comun** al planurilor-cadru de învățământ, și, în consecință, aceste ore sunt obligatoriu incluse în orarele școlilor.
- b.) Numărul de ore afectat acestei discipline este de 3-4 ore pe săptămână, în fiecare an de studiu.
- c.) Disciplina *Limba și literatura maternă nu poate fi inclusă în categoria orelor la dispoziția școlii*, cu excepția cazului în care elevii optează pentru aprofundarea studiului limbii materne și au deja asigurate cele 3-4 ore pe săptămână la această disciplină.
- d.) După exprimarea opțiunii, studiul limbii materne devine obligatoriu, de-a lungul întregului ciclu de învățământ primar și gimnazial, iar după o nouă opțiune, de-a lungul întregului ciclu de învățământ liceal.

2. Cine are dreptul la studiul limbii materne?

Orice elev, care consideră, sau al cărui părinte sau tutore legal consideră că elevul are limba maternă sau naționalitatea diferită de cea română. Este interzisă cu desăvârșire condiționarea accesului la studiul limbii materne de existența unei declarații de apartenență la o minoritate, întrucât Constituția României, la Art. 6, garantează dreptul la identitate, iar datele personale declarate la recensăminte sunt confidențiale. De vreme ce apartenența la o naționalitate sau limbă maternă nu pot fi verificate, se subînțelege că orice elev de orice naționalitate poate studia disciplina *Limba și literatura maternă*, dacă el și părintele sau tutorele legal consideră că acest lucru este benefic elevului.

Orice elev are dreptul să înceapă studiul limbii materne în orice an de studiu, de la nivelul grupei de începători.

* aprobate prin Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3533 din 31.03.1999.

În situația în care un elev sau mai mulți (grupa/clasa) nu au studiat anterior limba maternă și doresc să se alăture unei grupe/clase în funcțiune, alta decât începători, ei trebuie să facă dovada cunoașterii limbii materne la nivelul respectiv, prin susținerea unui test de limbă.

3. Cine și cum poate cere înființarea unor grupe sau clase de studiu a limbii materne?

Potrivit art. 180 al Legii Învățământului 84/1995 republicată, "asupra dreptului minorului de a urma școala în limba română sau în limba unei minorități naționale hotărăște părintele sau tutorele legal instituit." Prin extensie, același paragraf se aplică și în cazul în care este vorba de studiul limbii materne. Orice părinte, tutore sau elev care consideră că are limba maternă sau naționalitatea diferită de cea română, sau care se consideră de altă naționalitate, dar vrea să învețe limba respectivă ca limbă maternă, poate cere studiul limbii materne.

Procedurile concrete prin care se poate cere studiul limbii materne sunt variate, însă toate au ca scop facilitarea accesului la studiul limbii materne și prevenirea birocrăției, mergându-se pe criteriul bunei credințe.

- a.) Cea mai simplă și mai răspândită modalitate este de a se merge în preîntâmpinarea doleanțelor elevilor și părinților. În școlile cu predare în limba română, în care se știe că există elevi aparținând minorităților naționale, școlile organizează cadrul studierii limbii materne, elevului nerămânându-i altceva de făcut decât să se înscrie la ore (părintele sau tutorele având posibilitatea să retragă copilul de la această disciplină, dacă nu este de acord cu opțiunea copilului).
- b.) Părintele sau tutorele legal solicită *oral*, în cadrul ședințelor Comitetului de Părinți, introducerea studiului limbii materne. Cererea se consemnează în procesul verbal al ședinței, școala fiind obligată să întreprindă măsurile ce se impun pentru crearea cadrului necesar studiului limbii materne.
- c.) Elevul, părintele sau tutorele legal cere *în scris* școlii respective introducerea studiului limbii materne. Școala este obligată să întreprindă măsurile ce se impun pentru crearea cadrului studiului limbii materne.
- d.) Părinții care consideră, din varii motive, că este mai indicat să fie reprezentați în demersul lor de către asociațiile și uniunile respectivei minorități naționale, potrivit OMEN nr. 3113/31.01.2000, vor înștiința *oral* Asociația sau Uniunea de acest lucru. Asociațiile și uniunile respectivei minorități naționale sau etniei nominalizează unitățile de învățământ preuniversitar, în care există interes din partea părinților și elevilor pentru studiul limbii materne, și trimit o adresă în acest sens unității de învățământ și inspectoratului școlar județean. Asociația sau uniunea etniei/minorității naționale va întocmi, pe baza declarațiilor orale, pe propria răspundere, o listă cu părinții care doresc studiul limbii materne de către copiii acestora. Dacă școala respectivă contestă veridicitatea respectivei liste, poate cere verificarea ei. În acest caz, o comisie imparțială, compusă din câte un reprezentant al inspectoratului școlar județean, al Corpului de Control din cadrul Ministerului Educației Naționale și al Direcției Generale pentru Învățământ în Limbile Minorităților Naționale din cadrul M.E.N. va analiza veridicitatea listei, și va dispune măsurile ce se impun. Asociația sau uniunea în cauză are dreptul de a delega un observator la procedura de verificare a veridicității listelor.

4. Când trebuie depuse cererile?

Oricând în intervalul 1 ianuarie – 31 mai. Cererile se referă la anul școlar următor.

5. Ce trebuie să întreprindă școala, inspectoratul școlar și Ministerul Educației Naționale, după luarea la cunoștință a cererii?

Potrivit O.ME.N. nr. 4150/13.07.1998, anexa I, punctul 2/d, școala va constitui clasele sau grupele în care se desfășoară studiul limbii materne, în felul următor:

- a.) studiul se organizează pe clase (15-25 de elevi) sau pe grupe (7-15 elevi);
- b.) în cazul în care efectivele de elevi sunt reduse (sub 10 elevi/ciclu), școala va notifica inspectoratul școlar județean acest lucru, iar acesta va înainta Ministerului Educației Naționale spre aprobare solicitarea de constituire a formațiunilor de studiu sub efectiv;
- c.) în cazul în care efectivele de elevi sunt reduse la mai multe cicluri (de exemplu 3 elevi din clasa I-a, 3 elevi din clasa a II-a, 2 elevi din clasa a III-a), se poate organiza învățământ simultan, cu respectarea procedurii de la punctul anterior.

În cazul în care la o școală sunt în total sub 7 solicitanți, școala raportează inspectoratului școlar județean situația, inspectoratul urmând a propune spre aprobarea M.E.N. modalitatea concretă pentru formarea unor grupe sau clase de studiu al limbii materne la nivel de localitate sau județ (reglementarea și fundamentarea acestui caz special vezi mai jos la I.9.c. *Înființarea unor grupe și clase de studiu al limbii materne la nivel de localitate sau județ*).

În cazul în care până în 31 mai (termenul pentru depunerea solicitărilor) elevul optase deja pentru un număr mare de discipline opționale, el va trebui să renunțe la câteva dintre ele în așa fel încât, cu cele 3-4 ore de limba maternă (în clasele VI-VII 4-5 ore, înglobându-se aici și orele de Istoria și tradițiile minorității naționale – vezi cap. II. de mai jos), să se încadreze în numărul maxim de ore admis pe săptămână.

6. Cine va preda disciplina Limba și literatura maternă?

La clasele I-IV, orele de limba maternă vor fi predate, de regulă, de învățători care cunosc limba maternă a elevilor. Învățătorul clasei are prioritate în predarea acestor ore, dacă este vorbitor de limbă și aparține comunității respective. Întrucât în școlile cu predare în limba română orele de limba maternă nu fac parte din norma obligatorie a învățătorilor, ele vor fi retribuite prin plata cu ora.

În situația în care învățătorul clasei nu cunoaște sau nu dorește să predea limba maternă, orele vor fi repartizate unui alt cadru didactic titular al școlii sau suplinitor, vorbitor de limbă. Orele intră în norma acestuia, în cazul în care nu are norma completă în școala, sau sunt retribuite prin plata cu ora, dacă depășesc obligația maximă.

În clasele V-VIII, în școlile profesionale și în licee, orele de limba maternă vor fi predate de profesori de specialitate sau de personal necalificat în specialitate, dar care poate face dovada - cu acte sau prin testare – că stăpânește bine limba maternă pe care urmează să o predea.

7. Ce se învață la aceste ore?

Studierea limbii materne de către elevii aparținând diferitelor minorități naționale, care frecventează școli cu predare în limba română, se face pe baza programelor de învățământ aprobate de minister, a manualelor școlare elaborate în baza acestora, ori a manualelor autorizate în conformitate cu O.M.E.N. nr. 3811/1998.

În studiul limbii materne se va urmări transpunerea în fapt a obiectivelor generale și operaționale vizate prin reforma învățământului din România.

Profesorii au dreptul de a selecta din manualele școlare textele pe care le consideră adecvate nivelului de cunoștințe al elevilor, recomandând pentru lectură suplimentară pe cele care nu pot fi studiate în numărul de ore prevăzut.

8. Cum sunt evaluați elevii?

După exprimarea opțiunii pentru studiul limbii materne, elevii vor susține un test de evaluare a cunoștințelor de limba maternă, cu scopul de a se stabili exact nivelul de la care se începe predarea.

Evaluarea propriu-zisă din timpul anului școlar a cunoștințelor elevilor se face în conformitate cu metodologia evaluării. În clasele V-XII, elevii vor susține câte o lucrare scrisă pe semestru (teză) la limba maternă.

Susținerea examenului de capacitate la limba maternă pentru aceasta categorie de elevi rămâne la latitudinea conducerii școlilor, prin consultarea obligatorie a părinților și a elevilor în cauză.

În toate cazurile, se are în vedere faptul că unii elevi pornesc de la un nivel minim de cunoaștere al limbii materne.

9. Cazuri speciale

a.) Minorități care nu au limbă literară

În cazul în care elevii aparțin unei minorități naționale care nu are limbă literară, și a căror limbă este considerată de lingviști un dialect al unei limbi literare, ei au dreptul să studieze limba literară respectivă, așa cum se întâmplă în cazul minorității germane, compusă din sași, șvabi, ș.a. și care dintotdeauna învață în școală limba germană. (Situția de față se aplică, de exemplu, carașovenilor, care pot opta, dacă vor, pentru studiul limbii croate, ceangăilor, care pot opta, dacă vor, pentru studiul limbii maghiare, rutenilor, huțulilor, ș.a. care pot opta, dacă vor, pentru studiul limbii ucrainene, precum și tuturor, care consideră că sunt în această situație.)

b.) Studiul limbii materne rromani

Avându-se în vedere specificitatea învățământului pentru rromi, se vor respecta următoarele prevederi suplimentare:

1. Studiul limbii materne rromani poate începe în orice an de studiu sau în orice moment al anului școlar, fără condiționarea existenței domiciliului stabil în respectiva localitate.

De asemenea, orele de limba rromani pot fi introduse la nivelul oricărei clase, inclusiv în cazul elevilor rromi care nu cunosc limba și doresc să o studieze, și în orice moment al anului școlar.

2. Încadrarea personalului didactic

În condițiile existenței unui număr limitat de cadre didactice calificate de limba rromani, orele de limba maternă rromani vor fi asigurate – în lipsa acestora – de rromi absolvenți de liceu (cu diplomă de bacalaureat).

În situații deosebite, aceste ore pot fi ținute și de absolvenți de liceu, fără diplomă de bacalaureat, sau de absolvenți a cel puțin 10 clase, remunerarea acestora – avându-se în vedere reglementările financiare în vigoare – putând fi făcută de organizații neguvernamentale ce au înscris în obiectivele lor școlarizarea rromilor.

3. Evaluarea

- La examenul de capacitate, elevii rromi – în funcție de dorința lor – vor alege sau nu ca probă de concurs suplimentară limba maternă rromani.

- La clasele V-XII, susținerea tezei semestriale la limba rromani este facultativă.

c.) Înființarea unor grupe și clase de studiu al limbii materne la nivel de localitate sau județ

De obicei, studiul limbii materne se asigură la școala unde elevul își desfășoară studiile. Însă, în situații extreme, în cazul în care la o școală numărul total al elevilor care solicită studiul limbii materne este foarte mic (sub 7 elevi), în baza O.M.E.N. nr. 4699/14.10.1999 (privind înființarea de clase de predare a limbii elene), elevii vor fi arondați la o școală din localitate care face accesibilă frecventarea cursurilor de limbă maternă. În cazul în care nici la nivelul localității nu se găsesc cel puțin 5-6 elevi (care să justifice aprobarea de către M.E.N. a unor grupe de studiu a limbii materne), elevii care doresc studierea limbii materne vor putea fi arondați la școala cea mai apropiată din județ, la care se organizează studiul limbii materne respective (de exemplu, în cazul elenilor, elevii din școlile din județele Constanța și Brăila, precum din municipiul București, învață limba maternă elenă la câte o școală din Constanța, Brăila și București).

În acest caz special, orele de studiu al limbii materne (3-4 pe săptămână) vor fi efectuate în două zile (2 ore într-o zi + 1-2 ore într-o altă zi). Disciplina se înscrie în catalogul școlii de proveniență a elevilor, și în orarul școlii. Situația școlară se transmite de către școala în care se organizează clasele/grupele la școala de proveniență.

d.) Situația elevilor care trăiesc în două culturi minoritare

Un caz aparte îl constituie solicitările pentru studiul limbii materne venite din partea elevilor care sunt cuprinși în învățământul în limbile minorităților naționale. Acești elevi, care de obicei provin din căsătorii mixte și trăiesc în două culturi minoritare (de exemplu în culturile germană și maghiară), au dreptul la studiul ambelor limbi. De exemplu, un elev care învață într-o grupă/clasă cu predare în limba germană, are dreptul să solicite studiul limbii materne maghiare. De asemenea, elevul rrom care învață într-o grupă/clasă cu predare în limba maghiară sau într-o altă limbă minoritară, are dreptul să solicite studiul limbii materne rromani. În acest caz, procedura de acces la studiul limbii materne este identică cu cea a accesului la studiul limbii materne în învățământul cu predare în limba română (vezi mai sus). Pentru evitarea suprasolicitării elevilor, se aplică prevederile O.M.E.N. nr. 3812 din 10.05.1999, cu privire la aplicarea Planurilor-cadru de învățământ pentru gimnaziu și liceu în învățământul în limbile minorităților naționale, art.1, potrivit căruia grupele și clasele în cauză „pot funcționa pe baza unor scheme orare în care numărul maxim de ore pe săptămână să fie echivalent cu numărul maxim de ore pe săptămână prevăzut pentru școlile cu predare în limba română”, aceasta înseamnă că se reduce numărul orelor la decizia școlii.

II. Istoria și tradițiile minorității naționale

În baza Legii Învățământului Nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial 606/10.XII.1999, partea I, art. 121, “elevilor aparținând minorităților naționale, care frecventează unități cu predare în limba română, li se asigură, la cerere și în condițiile legii, ca disciplină de studiu, limba și literatura maternă, precum și istoria și tradițiile minorității naționale respective.” precum și potrivit O.M.E.N. nr. 4796/10.IX.1997, “elevilor aparținând diferitelor minorități naționale care frecventează școli cu predare în limba maternă ori studiază în școli cu predare în limba română, li se asigură la cerere studiul Istoriei și tradițiilor minorității ca disciplină de învățământ.” Solicitând studiul limbii materne, în mod implicit se solicită și studiul Istoriei și tradițiilor minorităților.

Formarea grupelor/claselor de studiu al acestei discipline se face asemănător cu formarea grupelor/claselor de studiu al Limbii și literaturii materne (vezi capitolul I. punctul 5. de mai sus).

Potrivit O.M.E.N. nr. 3250/12031999 cu privire la aplicarea noilor Planuri-cadru pentru clasele I-VIII în anul școlar 1999-2000, în condițiile menținerii învățământului obligatoriu de opt clase, anexa II, disciplina face parte din **trunchiul comun** al planurilor-cadru de învățământ.

Potrivit O.M.E.N. nr. 4796/10.IX.1997, “predarea disciplinei Istoria și tradițiile minorităților naționale se va face în limba maternă câte 1 oră/săptămână la clasele a VI-a și a VII-a, pentru toate minoritățile naționale”, aceasta înseamnă că orice elev din clasele a VI-a și a VII-a, care studiază disciplina Limba și literatura maternă, va studia automat și disciplina Istoria și tradițiile minorității naționale.

III. Religia

Conform O.M.E.N. nr. 4646/23.IX.1998, punctul f.) “pentru elevii aparținând minorităților naționale, religia va fi predată în limba maternă a elevilor. Uniunile și reprezentanții confesiunilor sunt invitați să contribuie la asigurarea personalului specializat. În școlile cu predare în limba română această prevedere se aplică în cazul elevilor care studiază disciplina Limba și literatura maternă. În acest caz, nu mai este nevoie de nici o cerere suplimentară din partea părinților. Școala are obligația de a lua legătura cu confesiunile pentru asigurarea personalului calificat.

IV. Dispozitii finale

1. Inspectoratele școlare județene și ale municipiului București, precum și conducerile de școli vor aduce la cunoștința părinților și a elevilor de diverse etnii prezenta Metodologie, și o vor afișa permanent în loc vizibil și protejat, pentru ca aceștia să poată beneficia - în cunoștință de cauză - de drepturile pe care le au.
2. În conformitate cu prevederile legale, directorii de școli au obligația să comunice din timp inspectoratelor școlare județene de care aparțin necesarul de manuale pentru limba maternă, având permanent în vedere regimul special de tipărire (o dată la patru ani pentru fiecare titlu), în cazul tirajelor reduse.
3. Inspectoratele școlare județene și unitățile școlare au obligația de a asigura cartea școlară pentru minorități, transmitând corect și la timp necesarul de manuale.
4. Directia Generala Învățământ pentru Minorități Naționale din cadrul Ministerului Educației Naționale – prin inspectorii săi de specialitate - acordă sprijin în derularea corectă și eficientă a procesului de învățare a limbilor materne ale minorităților naționale prin colaborare cu toți factorii responsabili și interesați din rețeaua învățământului și din afara acesteia.
5. Prezenta Metodologie, elaborată în spiritul aplicării legislației în vigoare, reprezintă un cadru pentru implementarea neîntârziată de către întreaga rețea școlară din România a măsurilor pozitive pe care Ministerul Educației Naționale și le asumă.

Director General
László Murvai